

Ročník 1998

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 97

Rozeslána dne 30. listopadu 1998

Cena Kč 25,-

O B S A H:

273. Vyhláška Ministerstva zemědělství o odběrech a chemických rozbořech vzorků hnojiv
  274. Vyhláška Ministerstva zemědělství o skladování a způsobu používání hnojiv
  275. Vyhláška Ministerstva zemědělství o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků
  276. Opatření České národní banky, kterým se stanoví platební tituly pro označování účelu peněžních úhrad
  277. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Dohody mezi vládou České republiky a vládou Bulharské republiky o předávání a zpětném přebírání osob
-

273

VYHLÁŠKA

Ministerstva zemědělství

ze dne 12. listopadu 1998

o odběrech a chemických rozbořech vzorků hnojiv

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 16 písm. b) zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech):

Odběr vzorků hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků, substrátů a statkových hnojiv

§ 1

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) partií takové množství hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků, substrátů nebo statkových hnojiv (dále jen „výrobky“), které svými vlastnostmi, označením a prostorovým uspořádáním představuje jednotný celek,
- b) dílčím vzorkem takové množství výrobku, které bylo získáno jednorázovým odběrem z partie,
- c) souhrnným vzorkem soubor jednotlivých dílčích vzorků odebraných z partie,
- d) redukovaným souhrnným vzorkem dílčí množství souhrnného vzorku se stejným složením jako souhrnný vzorek,
- e) konečným vzorkem dílčí množství souhrnného nebo redukovaného souhrnného vzorku, které je nezbytné pro zkoušku.

§ 2

Odběr vzorků výrobků zahrnuje odběr dílčích vzorků, vytvoření souhrnných a konečných vzorků, uchovávání a označování konečných vzorků včetně vyhotovení protokolu o odběru vzorku.

§ 3

(1) K odběru vzorků se používají u

- a) tuhých výrobků mechanická zařízení výrobce přímo určená k odběru vzorků výrobků, která jsou v pohybu nebo kterými se při odběru vzorku pohybuje, a dále vzorkovače, například trubkové, ploché lopatky a spirálové vzorkovače, vhodné z hlediska velikosti partie a částic výrobku,

b) kapalných výrobků vzorkovací pumpa, vzorkovací trubice se spodním uzávěrem a vzorkovací nádoba.

(2) K dělení vzorku se používá dělič, výjimečně se vzorek dělí kvartací.

(3) Pomůcky pro odběr vzorků nemohou být z materiálu, který by ovlivnil kvalitu vzorku výrobku.

§ 4

(1) Je-li partie tak velká nebo uložena takovým způsobem, že z ní není možné odebrat jednotlivé dílčí vzorky, pak se za partii považuje jen ta její část, která umožní odběr dílčích vzorků.

(2) U výrobků určených pouze k užití spotřebiteli¹⁾ se za partii považuje obsah jednoho originálního balení, který současně představuje souhrnný vzorek. V případě, že nepostačuje hmotnost obsahu balení, odebere se takový počet balení, aby byl splněn požadavek hmotnosti konečného vzorku.

§ 5

(1) Hmotnost dílčího vzorku odebraného z volně ložených výrobků, balených výrobků s hmotností obsahu nad 50 kg nebo objemu nad 50 l musí být minimálně 200 g s výjimkou dílčího vzorku odebraného mechanickým zařízením z pohyblivého se výrobku.

(2) Minimální počet dílčích vzorků podle velikosti partie a druhu výrobku je uveden v příloze č. 1.

(3) Z dílčích vzorků odebraných z jedné partie se vytvoří jeden souhrnný vzorek. Týmž způsobem se vytvoří 2 souhrnné vzorky, pokud se u výrobků, které se skládají z více než 1 součásti určující typ a mají sklon k porušení směsi, použije k odběru vzorku trubkový vzorkovač.

(4) Souhrnný vzorek se redukuje na konečnou maximální hmotnost 4 kg. Hmotnost souhrnného vzorku jednosložkových výrobků typu dusičnanu amonného s obsahem dusičnanového dusíku vyšším než 28 %, u kterého se současně provádějí zkoušky výbušnosti, je maximálně 75 kg.

¹⁾ § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele.

§ 6

(1) Z každého souhrnného vzorku nebo z každého redukovaného souhrnného vzorku se vytvoří minimálně 3 konečné vzorky.

(2) Hmotnost konečného vzorku tuhých výrobků je minimálně 1 kg, kapalných výrobků minimálně 500 g.

(3) U balení a nádob s obsahem do 1 kg představuje obsah balení nebo jejich soubor konečný vzorek.

(4) Hmotnost konečného vzorku jednosložkových výrobků typu dusičnanu amonného s obsahem dusičnanového dusíku vyšším než 28 %, u kterého se současně provádějí zkoušky výbušnosti, je maximálně 25 kg.

§ 7

(1) Pomůcky pro odběr vzorků, pracovní plochy a sběrné nádoby pro odběr vzorků musí být čisté a suché.

(2) Dílčí vzorky se odebírají náhodně z celé partie. Hmotnost nebo objem odebraných dílčích vzorků je přibližně stejný.

(3) Partie tuhých výrobků nebalených nebo v obalech o hmotnosti obsahu přes 100 kg se pomyslně rozdělí na přibližně stejné části a z každé se odebere nejméně 1 dílčí vzorek.

(4) Z vybraného balení tuhého výrobku o hmotnosti obsahu 100 kg a méně se odebere trubkovým vzorkovačem dílčí vzorek nebo se získá opakovaným dělením celého obsahu balení na děliči.

(5) Z kapalného výrobku se dílčí vzorek odebere po rozmíchání, z emulzí, suspenzí a kašovitých směsí pouze z proudu tekoucího výrobku.

(6) Jestliže obsahuje souhrnný vzorek shluky, rozmačkají se odděleně a opět se spojí se souhrnným vzorkem. Ke stanovení velikosti částic se použije původní souhrnný vzorek.

(7) Konečné vzorky se uchovávají po dobu 6 měsíců od vyhotovení protokolu o odběru vzorku v čistých, suchých, vlhkost nepropouštějících, vzduchotěsných a uzavíratelných obalech vyrobených z materiálů, které neovlivní jejich kvalitu. Po uzavření obalu se uzávěr opatří plombou, pečeti, uzavíracími páskami nebo kombinací těchto prostředků tak, aby nebylo možné obal otevřít bez poškození tohoto jistění. K obalu se též pevně připojuje označení konečného vzorku s nejméně těmito údaji:

a) názvem a druhem výrobku,

b) jménem a příjmením (dále jen „jméno“), bydlištěm a případně identifikačním číslem fyzické osoby nebo obchodním jménem, sídlem a případně identifikačním číslem právnické osoby, která výrobek dodala, dovezla nebo vyrobila,

c) názvem a adresou Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (dále jen „ústav“), popřípadě jménem zaměstnance, který vzorek odebral,

d) datem odběru vzorku a místem, kde byl odebrán,

e) číslem protokolu o odběru vzorku.

(8) Konečné vzorky uchovává ústav. Ústav ke každému konečnému vzorku vyhotovuje protokol o odběru vzorku, který obsahuje tyto údaje:

a) jméno, bydliště a případně identifikační číslo fyzické osoby nebo obchodní jméno, sídlo a případně identifikační číslo právnické osoby, která dodala, dovezla nebo vyrobila výrobek, z něhož byl odebrán vzorek,

b) název a druh výrobku, ze kterého byl odebrán vzorek,

c) velikost a druh partie, obsah jednotlivých součástí výrobku, formy živin a jejich rozpustnost,

d) název a adresu ústavu, popřípadě jméno zaměstnance ústavu, který vzorek odebral,

e) místo a datum odběru vzorku,

f) druh balení a skladování,

g) číslo objednávky nebo číslo vyúčtování objednávky, případně označení dopravního prostředku, ze kterého byl vzorek odebrán,

h) důležité skutečnosti zjištěné při odběru vzorku, jména a podpisy odpovědných osob,

i) číslo protokolu.

Chemické rozborry, biologické zkoušky a testy

§ 8

Chemické rozborry výrobků se provádějí postupy uvedenými v příloze č. 2.

§ 9

(1) Biologické zkoušky a testy provádí ústav na poli, ve skleníku, vegetační hale nebo v laboratoři.

(2) Biologické zkoušky a testy se provádějí tak, že

a) výrobek se ověřuje na plodinách, pro které je určen,

b) z charakteru a deklarovaného způsobu použití výrobku se odvozuje výběr druhu zkoušky a stanoviště, délka ověřování, varianty zkoušení a hodnocené parametry,

- c) do biologických zkoušek se vždy zařazuje nejméně 1 kontrolní srovnávací varianta,   dami, které jsou reprodukovatelné a mají co nejvyšší záchytnost mikroorganismů.
- d) v biologických zkouškách mají ověřované varianty nejméně 4 opakování.   § 10
- (3) Mikrobiologické zkoušky se provádějí meto-   Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Ing. Fencel v. r.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 273/1998 Sb.

Minimální počty dílčích vzorků podle druhu výrobku a velikosti partie

druh výrobku a velikost partie	minimální počet dílčích vzorků
TUHÉ VÝROBKY	
volně ložené tuhé výrobky nad 100 kg	
	<i>počet vzorků</i>
partie do 2,5 t	7
partie od 2,5 do 80 t	druhá odmocnina z dvacetinásobku hmotnosti partie v tunách, zaokrouhлено na celá čísla
partie nad 80 t	40
balené tuhé výrobky v obalech do obsahu 100 kg	
balení s obsahem větším než 1 kg	
	<i>počet balení</i>
do 4 kusů	všechna
5 až 16 kusů	4
17 až 400 kusů	druhá odmocnina z počtu balení, zaokrouhлено na celá čísla
nad 400 kusů	20
balení s obsahem do 1 kg	
	4
KAPALNÉ VÝROBKY	
volně ložené kapalné výrobky v cisternách nad 100 kg	
	<i>počet vzorků</i>
partie do 2,5 t	7
partie od 2,5 do 80 t	druhá odmocnina z dvacetinásobku hmotnosti partie v tunách, zaokrouhлено na celá čísla
partie nad 80 t	40
balené kapalné výrobky v nádobách do obsahu 100 kg	
balení s obsahem větším než 1 kg	
	<i>počet nádob</i>
do 4 kusů	všechny
5 až 16 kusů	4
17 až 400 kusů	druhá odmocnina z počtu nádob, zaokrouhлено na celá čísla
nad 400 kusů	20
nádoby s obsahem do 1 kg	
	4

Postupy laboratorního zkoušení výrobků

1. Úprava vzorků

Výrobky se upravují podle požadavku na jejich zkoušení. Úprava konečného vzorku je sled pracovních postupů (kvartování, homogenizace, mletí, prosévání), která se musí provádět tak, aby

- a) pro konečný vzorek byla reprezentativní i ta nejmenší navážka uvedená v metodách rozboru,
- b) změna jemnosti výrobku způsobená úpravou neovlivnila rozpustnost vzorku při vyluhování.

2. Metody vyluhování dusíku

- a) dusík rozpustný ve vodě

Vzorek se louží vodou s přídavkem zředěné kyseliny chlorovodíkové na rotačním přístroji po dobu 30 minut.

- b) dusík nerozpustný ve vodě

Vzorek se louží vodou, dekantuje, filtruje. Dusík se stanoví ve zbytku na filtru.

3. Stanovení obsahu dusíku

- a) stanovení amonného dusíku – destilační metoda

Amoniak se vytěsňuje přebytkem hydroxidu sodného, absorbuje se v odměrném roztoku kyseliny sírové, jejíž přebytek se stanoví titrací odměrným roztokem hydroxidu solného.

Opakovatelnost   0,20 % absolutních.

- b) stanovení amonného dusíku – formaldehydová metoda

Amonné soli se převedou ve vodném roztoku formaldehydu na hexamethyltetraamin, který se titruje odměrným roztokem hydroxidu sodného. V okamžiku, kdy je všechn amoniak vytěsněn, se přebytek hydroxidu sodného projeví červeným zbarvením přidaného indikátoru fenolftaleinu. Tato metoda se používá pro stanovení amonného dusíku v síranu amonném.

Opakovatelnost   0,10 % absolutních.

c) stanovení dusičnanového a amonného dusíku – metoda podle Dewarda

Dusičnanový dusík se zredukuje Dewardovou slitinou v alkalickém prostředí na amoniak a ten se vydestiluje do odměrného roztoku kyseliny sírové. Přebytek kyseliny sírové se stanoví titrací odměrným roztokem hydroxidu sodného.

Opakovatelnost 0,20 % absolutních.

d) stanovení amidického dusíku – spektrofotometrická metoda

Změří se intenzita zbarvení komplexu vzniklého reakcí amidického dusíku s 4-dimethylaminobenzaldehydem.

Opakovatelnost 0,20 % absolutních.

e) stanovení celkového dusíku(za nepřítomnosti dusičnanového dusíku) – metoda podle Kjeldahla

Organicky vázaný dusík se před destilací převede na dusík amonný katalytickou mineralizací kyselinou sírovou, amonný dusík se vytěsňuje přebytkem hydroxidu sodného do odměrného roztoku kyseliny sírové, jejíž přebytek se stanoví titrací odměrným roztokem hydroxidu sodného.

Opakovatelnost 0,20 % absolutních.

f) stanovení celkového dusíku (za přítomnosti dusičnanového dusíku) – metoda podle Jodlbauera

Organicky vázaný dusík se převede na amonný dusík katalytickou mineralizací kyselinou sírovou. V přítomnosti nitrátového dusíku je nutno použít k mineralizaci směsi kyseliny sírové a fenolu, aby se zabránilo vytěkání uvolněné kyseliny dusičné. V prostředí koncentrované kyseliny sírové dochází k nitraci fenolu na p-nitrofenol, který se zredukuje vodíkem na p-aminofenol, jehož aminový dusík se převede na amonný. Amonný dusík se stanoví destilační metodou.

Opakovatelnost 0,20 % absolutních.

g) stanovení biuretu

Změří se intenzita zbarvení komplexu se síranem měďnatým v přítomnosti vinanu sodnodraselného v zásaditém prostředí.

Opakovatelnost 0,10 % absolutních.

4. Metody vyluhování fosforu

a) fosfor rozpustný v minerálních kyselinách

Fosforečnany se vylouží směsí kyseliny dusičné a chlorovodíkové v objemovém poměru 3:1.

b) fosfor rozpustný ve 2% kyselině citronové

Fosforečnany se vylouží 2% roztokem kyseliny citronové s přidavkem kyseliny salicylové. Před použitím se roztok kontroluje titrací odměrným roztokem hydroxidu sodného na fenolftalein. Vzorek se extrahuje na rotačním přístroji 30 minut.

c) fosfor rozpustný v 2% kyselině mravenčí

Fosforečnany se vylouží 2% roztokem kyseliny mravenčí. Vzorek se extrahuje na rotačním přístroji po dobu 60 minut.

d) fosfor rozpustný v neutrálním citranu amonném

Fosforečnany se vylouží neutrálním citranem amonným (pH 7) při teplotě 65 °C za daných podmínek.

e) fosfor rozpustný v alkalickém citranu amonném podle Petermana

Fosforečnany se vylouží alkalickým citranem amonným při teplotě 65 °C (20 °C) za daných podmínek.

f) fosfor rozpustný v alkalickém citranu amonném podle Joulieho

Fosforečnany se vylouží destilovanou vodou. Vzorek se extrahuje na rotačním přístroji po dobu 30 minut.

g) fosfor rozpustný ve vodě

Fosforečnany se vylouží destilovanou vodou. Vzorek se extrahuje na rotačním přístroji po dobu 30 minut.

5. Stanovení fosforu

a) stanovení fosforu – vážková metoda

Všechny formy vyloužených fosforečnanů uvedených v bodu 3 této přílohy se vysráží ve formě fosfomolybdenanu chinolinu ve vodoacetátovém roztoku v prostředí minerálních kyselin: Vzniklá sraženina se filtruje, suší při 250 °C a váží.

7. Stanovení draslíku

a) stanovení draslíku – vážková metoda

Obě formy vylouženého draslíku se sráží tetrafenylboritanem sodným v zásaditém prostředí po předběžném vázání rušivých příměsí formaldehydem a EDTA jako tetrafenylboritan draselný. Vzniklá sraženina se po odfiltrování suší při 120 °C a váží .

Opakovatelnost při obsahu % K ₂ O	menší než 20 %	0,30 % absolutních
	20 – 60 %	0,60 % absolutních.

b) stanovení draslíku metodou AAS

Zbytek vzorku po žhání (popel) se rozpustí ve zředěné kyselině chlorovodíkové. Kyselina křemičitá a nerozpustný zbytek se oddělí filtrací a ve filtrátu se stanoví draslík metodou AAS (ICP–AES).

Opakovatelnost 15 % relativních.

8. Stanovení obsahu hořčíku a vápníku

a) stanovení obsahu hořčíku a vápníku komplexometrickou titrací

Hořčík spolu s vápníkem se stanoví po odstranění kysličníků amoniakální skupiny titrací odměrným roztokem EDTA při pH 10 za použití fluorexonu a eriochromové černi jako indikátoru.

Opakovatelnost CaO+ MgO	0,75 % absolutních
MgO	0,30 % absolutních.

b) stanovení vápníku a hořčíku metodou AAS (ICP–AES)

Po mineralizaci zředěnou kyselinou chlorovodíkovou 1:1 za varu se v získaném mineralizátu stanoví požadované prvky při obsahu do 10 % metodou AAS (ICP–AES). Extrakt je zředěn tak, aby výsledná koncentrace prvků ležela v optimální oblasti pro danou vlnovou délku spektrometru. Obsah vápníku a hořčíku se odečte z kalibrační křivky.

Opakovatelnost 15 % relativních.

9. Stanovení obsahu stopových prvků

a) stanovení obsahu stopových prvků (Cu, Zn, Mn, Fe, B, Mo) metodou AAS (ICP–AES)

Po mineralizaci zředěnou kyselinou chlorovodíkovou (1:1) za varu se v získaném mineralizátu stanoví požadované prvky metodou AAS (ICP–AES). Obsah stopových prvků se odečte z kalibrační křivky.

Opakovatelnost	Cu	15 % relativních
	Zn	15 % relativních
	Mn	15 % relativních
	Fe	15 % relativních
	B	20 % relativních
	Mo	40 % relativních

b) stanovení obsahu bóru – spektrofotometrická metoda

Změří se intenzita zbarvení komplexu bóru s azomethineni–H při daných podmínkách.

Opakovatelnost 15 % relativních.

c) stanovení obsahu bóru – titrační metoda

Vyšší obsah bóru se stanoví potenciometrickou titrací kyseliny borité roztokem hydroxidu sodného za použití D–mannitu jako indikátoru.

Opakovatelnost nestanovena.

d) stanovení obsahu molybdenu – spektrofotometrická metoda

Změří se intenzita zbarvení komplexu molybdenu s thiokyanatanem draselným při dané vlnové délce.

Opakovatelnost 40 % relativních.

10. Stanovení obsahu rizikových prvků

a) stanovení rizikových prvků metodou AAS

Po mineralizaci směsí kyseliny dusičné a chlorovodíkové se v získaném mineralizátu stanoví požadované prvky metodou AAS. Vyhodnocení se provádí metodou kalibrační křivky.

Arsen je stanoven technikou generování hydridů tetrahydridoboritanem sodným. Rtut'

je stanovena spalováním vzorku v proudu kyslíku při teplotě 900 °C, zachycením par na amalgamátoru, rychlém vypaření do měřicích kyvet a proměřením absorpčního signálu.

Opakovatelnost při obsahu mg/kg	As	1,0 – 2,5 větším než 2,5	40 % relativních 20 % relativních
	Cd	0,5 – 2,0 větším než 2	40 % relativních 16 % relativních
	Cr	větším než 10	20 % relativních
	Pb	větším než 10	38 % relativních
	Hg	0,01 – 0,10 větším než 0,10	40 % relativních 20 % relativních.

b) stanovení rizikových prvků metodou ICP–AES

Po mineralizaci směsí kyseliny dusičné a chlorovodíkové se v získaném mineralyzátu stanoví požadované prvky metodou optické emisní spektrometrie v indukčně vázaném plazmatu.

Opakovatelnost při obsahu mg/kg	As	1,0 – 2,5	40 % relativních
		větším než 2,5	20 % relativních
	Cd	1,0 – 2,5	40 % relativních
		větším než 2,5	24 % relativních
	Cr	větším než 10	24 % relativních
	Cu	větším než 10	16 % relativních
	Hg	0,01 – 0,10	40 % relativních
		větším než 0,10	20 % relativních
	Ni	větším než 0,10	24 % relativních
	Pb	větším než 10	20 % relativních
	Zn	větším než 0,10	16 % relativních
	Mo	větším než 2	30 % relativních.

11. Stanovení obsahu chloridů

Ve vodním výluhu se stanoví chloridové ionty titrací odměrným roztokem dusičnanu rtuťnatého.

Opakovatelnost 0,10 % absolutních.

12. Stanovení hodnoty pH

Změřením elektromotorického napětí galvanického článku tvořeného indikační a referenční elektrodou v prostředí vodného roztoku vzorku při stanovené teplotě.

Opakovatelnost 0,1 % pH.

13. Stanovení velikostí částic proséváním

Výrobek se umístí na zkušební síto s udanou jmenovitou velikostí otvorů a třesením, proklepáváním nebo promýváním se dělí na nadsítné a podsítné velikosti. Při prosévání, které

probíhá postupně zkušebními sítí s různými velikostmi otvorů, je výrobek rozdělen na velikostní třídy označené velikostmi otvorů použitých zkušebních sítí.

Opakovatelnost 1 % absolutních.

14. Stanovení obsahu vlhkosti

Vlhkost se stanoví vážkově jako úbytek po vysušení vzorku za předepsané teploty a času podle druhu zkoušeného vzorku.

Opakovatelnost pro výrobky	při vlhkosti	
	menší než 0,5	0,10 % absolutních
	0,5 – 2	0,20 % absolutních
	2 – 6	0,40 % absolutních
	menší než 6	1,00 % absolutních.

15. Stanovení obsahu spalitelných látek

Organický podíl (spalitelné látky) se zjišťuje z hmotnostního úbytku po předběžném vysušení vzorků při 105 °C, spálením vzorku při 550 °C do konstantní hmotnosti.

Opakovatelnost 0,75 % absolutních.

16. Stanovení obsahu síry

Rozkladem kyselinou chlorovodíkovou, po oddělení kyseliny křemičité se ve filtrátu stanoví síra vážkově jako síran barnatý.

Opakovatelnost nestanovena.

274

VYHLÁŠKA

Ministerstva zemědělství

ze dne 12. listopadu 1998

o skladování a způsobu používání hnojiv

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 16 písm. c) zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech):

ČÁST PRVNÍ

SKLADOVÁNÍ HNOJIV A STATKOVÝCH HNOJIV

§ 1

Skladování tuhých hnojiv

(1) Tuhá hnojiva se skladují ve skladech¹⁾ jako volně ložená nebo balená.

(2) Volně ložená hnojiva se skladují

- a) v hromadách označených názvem hnojiva do maximální výše 6 m, od sebe vzdálených minimálně 2 m,
- b) v odděleních označených názvem hnojiva, kde hromady mohou dosahovat nejvýše po horní hranu přepážky, nebo
- c) v zásobnících.

(3) Balená hnojiva do hmotnosti 50 kg se skladují v pytlích uložených na sebe do výše maximálně 1,5 m nebo na paletách do výše maximálně 3,5 m.

§ 2

Skladování jednosložkových hnojiv typu dusičnanu amonného

(1) Jednosložkovými hnojivy typu dusičnanu amonného se pro účely této vyhlášky rozumějí hnojiva s obsahem celkového dusíku vyšším než 28 %.

(2) Hnojiva uvedená v odstavci 1 se mohou skladovat pouze

- a) ve skladech,¹⁾ odděleně a chráněna před jakýmkoli vnosem látek organického původu, zejména pilin,

slámy, dřeva, oleje nebo látek alkalicky reagujících, zejména vápna a cementu,

- b) balená a v množství maximálně do 25 tun,
- c) tak, aby byla chráněna proti přímému slunečnímu záření,
- d) minimálně ve vzdálenosti 1 m od zdi a stropu skladu a minimálně 0,5 m od tepelného a světelného zdroje, a
- e) za podmínky, že ve skladě rozsypané hnojivo a zbytky obalů jsou neprodleně odstraněny mimo skladovací prostor.

§ 3

Skladování kapalných hnojiv

(1) Kapalná hnojiva se skladují v nádržích²⁾ k tomu účelu vybudovaných a označených názvem skladovaného hnojiva, umístěných v záchytných vanách o objemu větším, než je objem největší nádrže ve vaně umístěné.

(2) Suspenzní hnojiva se skladují v nádržích opatřených účinným míchacím zařízením.

§ 4

Skladování statkových hnojiv

(1) Kapacita skladovacích prostor³⁾ musí odpovídat skutečné produkci hnoje

- a) za 6 měsíců při vyvážení hnoje dvakrát ročně,
- b) za 10 měsíců při vyvážení hnoje jednou ročně.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na statková hnojiva uložená na zemědělské půdě před jejich použitím.

(3) Jímky musí kapacitně odpovídat minimálně pětíměsíční skutečné produkci u kejdy a čtyřměsíční produkci u močůvky a hnojůvky. Při provozu jímek musí být vyloučen přítok povrchových vod do jímky.³⁾

¹⁾ Např. zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 54 odst. 1 až 5 a § 55 odst. 6 až 8 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.

²⁾ § 55 odst. 10 vyhlášky č. 137/1998 Sb.

³⁾ § 55 odst. 3 vyhlášky č. 137/1998 Sb.

ČÁST DRUHÁ

POUŽÍVÁNÍ HNOJIV, STATKOVÝCH HNOJIV, POMOCNÝCH PŮDNÍCH LÁTEK, POMOCNÝCH ROSTLINNÝCH PŘÍPRAVKŮ A SUBSTRÁTŮ NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ A LESNÍCH POZEMCÍCH A VEDENÍ EVIDENCE O JEJICH POUŽITÍ

§ 5

Používání hnojiv, statkových hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů na zemědělské půdě

(1) Při používání hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů nesmí dojít k přímému vniknutí či ke splachu hnojiva, pomocné půdní látky, pomocného rostlinného přípravku nebo substrátu do povrchových vod a na sousední pozemky.

(2) Při používání kejdy nebo močůvky je nutno zapracováním do půdy zabránit úniku amoniaku.

(3) Při hnojení dusíkem za účelem rozkladu slámy je možno použít kejdu nebo močůvku v dávce do 80 kg dusíku na hektar.

(4) Pro určování potřeby hnojiv se vychází

- a) z potřeby živin porostu pro předpokládaný výnos a kvalitu produkce,
- b) z množství přístupných živin v půdě a stanovištních podmínek (zejména vlivu klimatu, půdního druhu a typu),
- c) z půdní reakce (pH), poměru důležitých kationtů (vápníku, hořčíku a draslíku) a množství půdní organické hmoty (humusu), a
- d) z pěstitelských podmínek ovlivňujících přístupnost živin (předplodina, zapracování půdy, závlaha).

(5) Údaje o množství živin v půdě poskytuje agrochemické zkoušení půdy podle § 10 zákona o hnojivech. Chemickým rozbořem je stanovena půdní reakce (pH), obsah uhličitanů, potřeba vápnění, obsah přístupných živin (P, K, Mg, Ca) a kationtová výměnná kapacita půdy.

§ 6

Hnojení lesních pozemků

Hnojiva se používají podle

- a) vyhodnocení výsledků chemických rozborů půdy a porostů,
- b) vnějších příznaků poruch výživy, růstu a vývoje porostů a jejich celkového stavu,
- c) stanovištních podmínek, a
- d) výsledků předchozího použití hnojiv v porostech.

§ 7

Vedení evidence o použití hnojiv, statkových hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů

Fyzické osoby, které provozují zemědělskou nebo lesní výrobu a jsou zapsány do evidence podle zvláštního předpisu,⁴⁾ jakož i právnické osoby, které provozují zemědělskou nebo lesní výrobu podnikatelsky,⁵⁾ (dále jen „podnikatel v zemědělství“) a vlastníci lesních pozemků jsou povinni vést evidenci o použití pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů (dále jen „pomocné látky“), statkových hnojiv a hnojiv na zemědělské půdě a lesních pozemcích podle vzoru vedení evidence, který je uveden v příloze.

§ 8

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Ing. Fencel v. r.

⁴⁾ § 12a až 12e zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, ve znění zákona č. 219/1991 Sb.

⁵⁾ § 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

EVIDENCE O POUŽITÍ HNOJIV, STATKOVÝCH HNOJIV A POMOCNÝCH LÁTEK
 IČO:
 rodné číslo (IČO)

podnikatel v zemědělství:
 vlastník lesního pozemku:

kat. úz. pozemek (porost)	PLODINA odrůda užitkový směr (dřevina)	Termín aplikace	STATKOVÁ HNOJIVA		MINERÁLNÍ HNOJIVA										POMOCNÉ LÁTKY STOPOVÉ PRVKY				
			Druh	Dávka tun na 1 ha	dusíkatá		fosforečná		draselná		hořečnatá		vápenatá		kg účinné látky na 1 ha				
					druh	kg N na 1 ha	druh	kg P ₂ O ₃ na 1 ha	druh	kg K ₂ O	druh na 1 ha	kg MgO na 1 ha	druh	kg CaO na 1 ha	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

275

VYHLÁŠKA

Ministerstva zemědělství

ze dne 12. listopadu 1998

o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 16 písm. d) a e) zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech):

§ 1

Odběr vzorků zemědělských půd

(1) Osoba pověřená Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským (dále jen „ústav“) k odběru vzorků zajišťuje při provádění odběru dokumentační materiál sestávající se z protokolu o odběru vzorků a mapových podkladů k evidenci odběrových míst.

(2) Půdní vzorky zemědělských půd se odebírají v období od 1. února do 31. května a v období od 1. července do 30. listopadu kalendářního roku.

(3) Vzorek se na zemědělské půdě odebírá výhradně sondovací tyčí, nejméně 30 vpichy rozmístěnými rovnoměrně po ploše pozemku se stejnou plodinou a jednotným hnojením.

(4) Plocha pro odběr jednoho vzorku je v průměru

- a) u orné půdy v bramborářské a horské oblasti 7 ha a u orné půdy v řepařské a kukuřičné oblasti 10 ha. Odběr vzorku se provádí do hloubky 30 cm,
- b) u trvalých travních porostů v bramborářské a horské oblasti 7 ha a u travních porostů v řepařské a kukuřičné oblasti 10 ha. Odběr vzorku se provádí do hloubky 15 cm s tím, že drnová vrstva půdy se z použité sondovací tyče odstraňuje,
- c) u chmelnic 3 ha. Odběr vzorku se provádí do hloubky 40 cm s tím, že vrchní deseticentimetrová vrstva půdy se z použité sondovací tyče odstraňuje,
- d) u vinic 2 ha. Odběr vzorku se provádí odděleně z vrstev půdy do hloubky 30 cm a od 30 cm do 60 cm,
- e) u intenzivních sadů 3 ha. Odběr vzorku se provádí do hloubky 30 cm.

(5) Pověřená osoba provádějící odběry půdních vzorků, pokud odběry nezajišťuje ústav, předá odebrané vzorky, mapové podklady a protokol o odběru vzorků v uspořádání uvedeném v příloze č. 1 ústavem pověřené osobě provádějící chemické rozborů půdních

vzorků nejpozději do 1 měsíce po ukončení odběru vzorků.

Zjišťované agrochemické vlastnosti zemědělských půd

§ 2

(1) V půdních vzorcích se zjišťuje

- a) půdní reakce, obsah uhličitánů a potřeba vápnění,
- b) obsah přístupného fosforu, draslíku, hořčíku a vápníku,
- c) kationtová výměnná kapacita.

(2) V půdních vzorcích z pozemků chmelnic, vinic, intenzivních sadů a zelinářských ploch se dále zjišťuje obsah mědi, zinku, manganu, železa, boru a molybdenu jako stopových živin výběrově podle pěstovaných kultur.

(3) V půdních vzorcích z pozemků s rizikem vstupu nežádoucích látek do potravního řetězce sleduje ústav rizikové prvky a rizikové látky uvedené v příloze č. 2.

(4) Agrochemické zkoušení zemědělských půd a sledování rizikových prvků a rizikových látek zahrnuje

- a) zjišťování výsledků chemických rozborů jednotlivých zkoušených pozemků, včetně průměrných hodnot těchto výsledků,
- b) agronomické zhodnocení stavu jednotlivých zkoušených pozemků,
- c) zhodnocení vývoje agrochemických vlastností zkoušených zemědělských půd průběžně a za období 6 let,
- d) zjišťování aktuálního stavu kontaminace zemědělských půd, včetně vedení seznamu kontaminovaných pozemků,
- e) zjišťování a hodnocení průběžných výsledků monitoringu zemědělských půd se zaměřením na ochranu potravního řetězce před vstupy nežádoucích látek.

§ 3

(1) Principy chemických rozborů zemědělských půd jsou uvedeny v příloze č. 3.

(2) Pověřená osoba provádějící chemické rozborů půdních vzorků, pokud tyto rozborů nezajišťuje ústav,

předá protokol o výsledcích rozborů ústavu v uspořádání uvedeném v příloze č. 4 do 1 měsíce po převzetí vzorků, protokolu o odběru vzorků a mapových podkladů.

(3) Kritéria hodnocení výsledků chemických rozborů jsou uvedena v příloze č. 5.

§ 4

Odběr půdních vzorků lesních pozemků

(1) Z každého odběrového místa se minimálně odebere organická vrstva složená ze 3 horizontů (opad, fermentační a humusový horizont) z plochy 25 x 25 cm. Odběr se provádí kvantitativně až k rozhraní s minerální půdou. V případě výskytu horizontu T (rašelina) se odebere vzorek z tohoto horizontu zvlášť.

(2) Z minerální půdy se odebere ze stejného místa odděleně minimálně vzorek z hloubky do 10 cm a z hloubky od 10 cm do 20 cm.

(3) Odebrané půdní vzorky včetně charakteristiky odběrového místa (souřadnice, popis porostu a sta-

novištních podmínek v místě odběru) se předávají ústavu k analýze.

§ 5

Zjišťované půdní vlastnosti lesních pozemků

(1) Chemickým rozbořem půdních vzorků se stanoví

- a) v organických horizontech váhové množství organické vrstvy, půdní reakce (pH), oxidovatelný uhlík, celkový dusík, fosfor, draslík, vápník a hořčík, případně další prvky, vyžadují-li to místní podmínky,
- b) v minerálních horizontech půdní reakce (pH), oxidovatelný uhlík, celkový dusík, přístupné živiny a případně další prvky, vyžadují-li to místní podmínky.

(2) Principy chemických rozborů jsou uvedeny v příloze č. 6.

§ 6

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1999.

Ministr:

Ing. Fencel v. r.

Rizikové prvky a rizikové látky sledované při agrochemickém zkoušení zemědělských půd

1. Rizikové prvky

As, Be, Cd, Co, Cr, Cu, F, Hg, Mo, Ni, Pb, V, Zn.

2. Rizikové látky

Polycyklické aromatické uhlovodíky – stanoveny jako součet 16 individuálních uhlovodíků [naftalen, acenaftylen, acenaften, fluoren, fenantren, antracen, fluoranten, pyren, benzo(a)antracen, chrysen, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(a)pyren, dibenzo(ah)antracen, benzo(ghi)perylen, ideno(1,2,3-cd)pyren],

Chlorované uhlovodíky,

Polychlorované bifenylly (PCB),

Extrahovatelný organicky vázaný chlor (EOCI),

Adsorbovatelný organicky vázaný chlor (AOCI),

Persistentní organochlorové pesticidy,

Polychlorované dibenzodioxiny (PCDD) a dibenzofurany (PCDF).

Principy chemických rozborů zemědělských půd

1. Základní půdní parametry

a) stanovení pH

Mezi vyluhovacím roztokem a půdou se ustavuje rovnováha mezi ionty vodíku v roztoku a ionty vodíku vázanými v sorpčním komplexu půdy. Aktivita iontů vodíku se měří v půdní suspenzi skleněnou iontově selektivní elektrodou.

b) stanovení obsahu uhličitánů

Uhličitany v půdě se rozkládají kyselinou chlorovodíkovou. Objem uvolněného oxidu uhličitého je úměrný obsahu uhličitánů ve vzorku.

c) stanovení podílu vodíku (H^+) v sorpčním komplexu půdy

pH tlumivého roztoku přidaného do půdní suspenze se změní vlivem uvolněných hydroxoniových iontů. Závislost je v běžném rozsahu půdních vzorků lineární a změna pH suspenze po přidání tlumivého roztoku se vyjádří jako množství uvolněných hydroxoniových iontů ze sorpčního komplexu půdy.

d) stanovení obsahu přijatelných živin podle Mehlicha III

Půda se extrahuje kyselým roztokem, který obsahuje fluorid amonný pro zvýšení rozpustnosti různých forem fosforu vázaných na železo a hliník. V roztoku je přítomen i dusičnan amonný ovlivňující desorpci draslíku, hořčíku a vápníku. Kyselá reakce vyluhovacího roztoku je nastavena kyselinou octovou a kyselinou dusičnou. Vyluhovací roztok dobře modeluje přístupnost živin v půdě pro rostliny. Koncentrace hořčíku a vápníku v extraktu se stanoví metodou atomové absorpční spektrofotometrie po odstranění rušivých vlivů přidávkem lanthanu. Koncentrace draslíku se stanoví metodou plamenové fotometrie a koncentrace fosforu se stanoví spektrofotricky po reakci s molybdenanem v kyselém prostředí jako molybdenová modř: Stanovit hořčík, draslík a vápník lze i metodou optické emisní spektrometrie v indukčně vázaném plazmatu. Ve všech případech se využívá metoda kalibrační křivky.

2. Stanovení stopových živin

a) stanovení mědi, zinku, manganu a železa v extraktu podle Lindsaye a Norvella

Půda se extrahuje roztokem: 0.1 mol.l^{-1} triethanolaminu; 0.01 mol.l^{-1} chloridu vápenatého a 0.005 mol.l^{-1} DTPA (kyselina dietylentriaminopentaoctová), pH upraveno na hodnotu 7,3. Extrakce probíhá za přesně definovaných podmínek při poměru půda: extrakční roztok 1 : 2 (w/v). Stanovení jednotlivých prvků se provádí metodou atomové absorpční spektrofotometrie,

případně metodou optické emisní spektrometrie v indukčně vázaném plazmatu metodou kalibrační křivky.

b) stanovení boru

Vzorek půdy se extrahuje definovaným způsobem vodou za varu. V extraktu se stanoví bor spektrofotricky metodou kalibrační křivky po reakci s azomethinem-H, kdy vzniká oranžovožlutý komplex při pH 4 – 5. Zbarvené organické látky se odstraní oxidací manganistanem. Vliv rušících iontů je odstraněn přidavkem kyseliny askorbové. Bor je možné stanovit i metodou optické emisní spektrometrie v indukčně vázaném plazmatu metodou kalibrační křivky.

c) stanovení molybdenu

V půdním extraktu se molybden stanoví atomovou absorpční spektrofotometrií s elektrotermickou atomizací po extrakci komplexu molybdenu s 8-hydroxychinolinem do chloroformu při pH 1,6 – 5,6. Při extrakci dochází současně k odstranění nejzávažnějších rušivých prvků a k zakoncentrování molybdenu. Koncentrace molybdenu se stanoví metodou kalibrační křivky.

3. Stanovení cizorodých látek

a) stanovení rizikových prvků

Upravený vzorek půdy se extrahuje směsí kyseliny chlorovodíkové a kyseliny dusičné (3+1, v+v) za varu. Obsahy jednotlivých prvků v extraktu se stanoví nejvhodněji metodou optické emisní spektrometrie v indukčně vázaném plazmatu, případně metodou hmotnostní spektrometrie v indukčně vázaném plazmatu. Lze využít i atomovou absorpční spektrofotometrii s atomizací v plameni nebo elektrotermickou, případně hydridovou metodou.

b) stanovení polycyklických aromatických uhlovodíků (PAH)

Půda se extrahuje vhodným organickým rozpouštědlem (aceton, toluen, směs hexan+aceton). Obsah jednotlivých PAH v extraktu se stanoví metodou vysokoučinné kapalinové chromatografie s fluorescenčním detektorem nebo plynovou chromatografií s hmotnostním detektorem.

c) stanovení obsahu extrahovatelného organicky vázaného chloru (EOCI)

V extraktu se stanoví obsah EOCI po rozkladu při vysoké teplotě mikrocoulometrickou titrací.

d) stanovení obsahu adsorbovatelného organicky vázaného chloru (AOCI)

Sloučeniny s organicky vázaným chlorem se adsorbují na aktivní uhlí. Po termickém rozkladu se jejich obsah stanoví mikrocoulometrickou titrací.

e) stanovení chlorovaných uhlovodíků, polychlorovaných bifenyků (PCB), persistentních organochlorovaných pesticidů, polychlorovaných dibenzodioxinů (PCDD) a dibenzofuranů (PCDF)

Půda se extrahuje vhodným organickým rozpouštědlem (hexan+aceton). Extrakt se po přečištění na sloupci modifikovaného silikagelu analyzuje metodou plynové chromatografie hmotnostním detektorem.

Příloha č. 5 k vyhlášce č. 275/1998 Sb.

Kritéria pro hodnocení výsledků chemických rozborů zemědělských půd

1. Kritéria hodnocení obsahu fosforu, draslíku a hořčíku (Mehlich III)

<i>obsah</i>	<i>FOSFOR</i> ($mg \cdot kg^{-1}$)
nízký	do 50
vyhovující	51 - 80
dobrý	81 - 115
vysoký	116 - 185
velmi vysoký	nad 185

<i>obsah</i>	<i>DRASLÍK</i> ($mg \cdot kg^{-1}$)		
	<i>půda</i>		
	<i>lehká</i>	<i>střední</i>	<i>těžká</i>
nízký	do 100	do 105	do 170
vyhovující	101 - 160	106 - 170	171 - 260
dobrý	161 - 275	171 - 310	261 - 350
vysoký	276 - 380	311 - 420	351 - 510
velmi vysoký	nad 380	nad 420	nad 510

<i>obsah</i>	<i>HOŘČÍK</i> ($mg \cdot kg^{-1}$)		
	<i>půda</i>		
	<i>lehká</i>	<i>střední</i>	<i>těžká</i>
nízký	do 80	do 105	do 120
vyhovující	81 - 135	106 - 160	121 - 220
dobrý	136 - 200	161 - 265	221 - 330
vysoký	201 - 285	266 - 330	331 - 460
velmi vysoký	nad 285	nad 330	nad 460

2. Kritéria pro hodnocení obsahu uhličitánů v půdách

<i>půdy</i>	<i>% uhličitánů</i>
nevápnité	do 0,3
slabě vápnité	0,3 - 3,0
vápnité	3,1 - 25,0
slíny	25,1 - 60,0
vápenaté zeminy	nad 60,0

3. Kritéria pro hodnocení kationtové výměňkové kapacity

<i>hodnocení</i>	<i>sorpční kapacita (mmol/kg)</i>
nízká	do 120
střední	121 - 180
vysoká	nad 180

4. Kritéria pro hodnocení půdní reakce

<i>hodnota pH</i>	<i>půdní reakce</i>
do 4,5	extrémně kyselá
4,6 - 5,0	silně kyselá
5,1 - 5,5	kyselá
5,6 - 6,5	slabě kyselá
6,6 - 7,2	neutrální
7,3 - 7,7	alkalická
nad 7,7	silně alkalická

5. Potřeba vápnění

Orná půda a ovocné sady

<i>lehká půda</i>		<i>střední půda</i>		<i>těžká půda</i>	
pH	t CaO/ha	pH	t CaO/ha	pH	t CaO/ha
do 4,4	1,20	do 4,5	1,50	do 4,5	1,70
4,6 - 5,0	0,80	4,6 - 5,0	1,00	4,6 - 5,0	1,25
5,1 - 5,5	0,60	5,1 - 5,5	0,70	5,1 - 5,5	0,85
5,6 - 5,7	0,30	5,6 - 6,0	0,40	5,6 - 6,0	0,50
		6,1 - 6,5	0,20	6,1 - 6,5	0,25
				6,6 - 6,7	0,20

Trvalé travní porosty

<i>lehká půda</i>		<i>střední půda</i>		<i>těžká půda</i>	
pH	t CaO/ha	pH	t CaO/ha	pH	t CaO/ha
do 4,5	0,60	do 4,5	0,70	do 4,5	0,90
4,6 - 5,0	0,30	4,6 - 5,0	0,50	4,6 - 5,0	0,70
		5,1 - 5,6	0,25	5,1 - 5,5	0,35
				5,6 - 6,0	0,20

Vinice

<i>lehká půda</i>		<i>střední půda</i>		<i>těžká půda</i>	
pH	t CaO/ha	pH	t CaO/ha	pH	t CaO/ha
do 4,5	0,60	do 4,5	1,00	do 4,5	1,30
4,6 - 5,0	0,45	4,6 - 5,0	0,70	4,6 - 5,0	0,90
5,1 - 5,5	0,30	5,1 - 5,5	0,50	5,1 - 5,5	0,60
5,6 - 6,0	0,20	5,6 - 6,5	0,30	5,6 - 6,5	0,40
				6,6 - 6,9	0,20

Chmelnice

<i>pH</i>	<i>lehká půda</i>	<i>střední půda</i>	<i>těžká půda</i>
	t CaO/ha		
do 4,5	0,60	1,00	1,30
4,6 - 5,0	0,45	0,70	0,90
5,1 - 5,5	0,30	0,50	0,60
5,6 - 6,5	0,20	0,30	0,40
6,6 - 6,9	0,20	0,20	0,20

Principy chemických rozborů lesních pozemků

1. Stanovení vlhkosti

Přesná navážka půdy se suší při teplotě 105 °C do konstantní hmotnosti. Z rozdílu hmotností před a po vysušení se vypočítá vlhkost půdního vzorku.

2. Stanovení půdní reakce

Mezi vylupovacím roztokem a půdou se ustavuje rovnováha mezi ionty vodíku v roztoku a ionty vodíku vázanými v sorpčním komplexu půdy. Aktivita iontů vodíku se měří v půdní suspenzi skleněnou iontově selektivní elektrodou.

3. Stanovení oxidovatelného uhlíku

Uhlík se oxiduje za horka přebytkem chromsírové směsi. Nezareagovaný dvojchroman je stanoven titrací nebo spektrofotometricky. Variantně lze použít automatické analyzátory uhlíku, ve kterých se uvolněný CO₂ po dokonalém spálení přesné navážky vzorku stanoví vhodnou detekční technikou (například infračervenou spektroskopií).

4. Stanovení celkového dusíku

Vzorek se rozkládá metodou podle Kjeldahla. V mineralizátu se, stanoví obsah dusíku titrací po destilaci nebo spektrofotometricky. Variantně lze použít automatické analyzátory založené na stanovení dusíku podle Dumase.

5. Stanovení fosforu, draslíku, vápníku, hořčíku a dalších prvků v extraktu půdy lučavkou královskou

Upravený vzorek půdy se extrahuje směsí kyseliny chlorovodíkové a kyseliny dusičné (3+1,v+v) za varu. Obsahy jednotlivých prvků se stanoví metodou optické emisní spektrometrie v indukčně vázaném plazmatu, plamenovou atomovou absorpční spektrofotometrií nebo v případě fosforu spektrofotometricky.

6. Stanovení obsahu přijatelných živin podle Mehlicha III

Půda se extrahuje kyselým roztokem, který obsahuje fluorid amonný pro zvýšení rozpustnosti různých forem fosforu vázaných na železo a hliník. V roztoku je přítomen i dusičnan amonný, který příznivě ovlivňuje desorpci draslíku, hořčíku a vápníku. Kyselá reakce vyluhovacího roztoku je nastavena kyselinou octovou a kyselinou dusičnou. Vyluhovací roztok dobře modeluje přístupnost živin v půdě pro rostliny. Koncentrace hořčíku a vápníku v extraktu se stanoví metodou atomové absorpční spektrofotometrie po odstranění rušivých vlivů přidávkem lanthanu. Koncentrace draslíku se stanoví metodou plamenové fotometrie a koncentrace fosforu se stanoví spektrofotometricky po reakci s molybdenanem v kyselém prostředí jako molybdenová modř. Stanovení draslíku, hořčíku, fosforu a vápníku je možné i metodou optické emisní spektrometrie v indukčně vázaném plazmatu. Ve všech případech se využívá metoda kalibrační křivky. V extraktu je možno stanovit některé další prvky.

7. Stanovení mědi, zinku, manganu a železa v extraktu podle Lindsaye a Norvella

Půda se extrahuje roztokem: 0,1 mol.l⁻¹ triethanolaminu, 0,01 mol.l⁻¹ chloridu vápenatého a 0,005 mol.l⁻¹ DTPA(kyselina dietyltriaminopentaoctová), pH upraveno na hodnotu 7,3. Extrakce probíhá za definovaných podmínek při poměru půda : extrakční roztok 1:2 (w/v). Stanovení jednotlivých prvků se provádí metodou atomové absorpční spektrofotometrie, případně metodou optické emisní spektrometrie v indukčně vázaném plazmatu metodou kalibrační křivky.

8. Stanovení kationtové výměnné kapacity a výměnné acidity

Kationty vázané v sorpčním komplexu půdy se vytěsní extrakcí půdy zředěným roztokem chloridu barnatého. V extraktu se stanoví obsah vápníku, hořčíku, draslíku, sodíku; hliníku, železa a manganu metodou ICP–AES nebo metodou AAS. Výsledná kationtová výměnná kapacita se vypočte součtem zastoupení draslíku, vápníku, hořčíku a sodíku v sorpčním komplexu půdy. Podíl nasycení ionty vodíku se zjistí titrací extraktu do hodnoty pH = 7,8 nebo z obsahu hliníku, železa a manganu.

9. Stanovení vybraných prvků po mineralizaci na suché cestě

Vzorek se spaluje za postupného nárůstu teploty při 550 °C. Popel se rozpustí v kyselině dusičné. Výsledná koncentrace kyseliny je 2 mol . l⁻¹. V mineralizátu se stanoví obsah fosforu, draslíku, vápníku, hořčíku a případně dalších prvků spektrofotometricky a metodou AAS nebo metodou ICP–AES.

276**OPATŘENÍ****České národní banky**

ze dne 2. listopadu 1998,

kterým se stanoví platební tituly pro označování účelu peněžních úhrad

Česká národní banka stanoví podle § 36 písm. b) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance:

§ 1

Peněžní úhradou se rozumí inkasa, platby, převody, vklady a výběry prováděné při bezhotovostním i hotovostním platebním styku.

§ 2

(1) Klienti, banky a pobočky zahraničních bank (dále jen „účastníci platebního styku“) označují odpovídajícími platebními tituly uvedenými ve skupinách 1 až 8 přílohy č. 1 peněžní úhrady:

- a) mezi tuzemci a cizozemci do a ze zahraničí v české i cizí měně,
- b) v České republice mezi tuzemci a cizozemci v české i cizí měně.

(2) Banky, pobočky zahraničních bank a případně klienti, označí peněžní úhrady prováděné v České republice v cizí měně mezi tuzemci navzájem a mezi

cizozemci navzájem odpovídajícími platebními tituly uvedenými ve skupině 9 přílohy č. 1.

(3) Peněžní úhrady prováděné v České republice mezi tuzemci a cizozemci v české měně označí účastníci platebního styku konstantními symboly, které odpovídají příslušným platebním titulům dle přílohy č. 2.

§ 3

Postup při provádění úhrad do a ze zahraničí a vůči cizozemcům a označování jejich účelu platebními tituly je stanoven zvláštním předpisem.¹⁾

§ 4

Zrušuje se opatření České národní banky č. 311/1996 Sb., kterým se stanoví platební tituly pro označování účelu peněžních úhrad.

§ 5

Toto opatření nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1999.

Guvernér:

Ing. Tošovský v. r.

¹⁾ Opatření České národní banky č. 312/1996 Sb., kterým se stanoví postup bank a poboček zahraničních bank při uskutečňování úhrad do a ze zahraničí a vůči cizozemcům a označování jejich účelu platebními tituly.

PLATEBNÍ TITULY

SKUPINA 1. INKASA A PLATBY ZA ZBOŽÍ

Skupina 1 se vztahuje na inkasa a platby spojené s vývozem a dovozem zboží, zpracováním a opravami zboží a dlouhodobým pronájmem nad 12 měsíců.

110 VÝVOZ ZBOŽÍ – inkasa za vyvezené zboží ve sjednané paritě (včetně úroků zahrnutých v ceně zboží), upravená o korigující položky (vrátky, storna, slevy aj.). V inkasech za zboží jsou zahrnuty náklady na přepravu, skladování, pojištění, provize, montáže aj., pokud jsou součástí ceny zboží.

112 FINANČNÍ PRONÁJEM (LEASING) – VÝVOZ – inkasa a případné platby spojené s vývozem statků formou jejich dlouhodobého pronájmu (nad 12 měsíců) s následným prodejem (příp. vrácení již uhrazených splátek, pokud nedojde k následnému prodeji); nezahrnují se inkasa a platby související s provozním pronájmem (viz platební titul 352).

120 DOVOZ ZBOŽÍ – platby za dovezené zboží ve sjednané paritě (včetně úroků zahrnutých v ceně zboží), upravené o korigující položky (vrátky, storna, slevy aj.).

122 FINANČNÍ PRONÁJEM (LEASING) – DOVOZ – platby a případná inkasa spojená s dovozem statků formou jejich dlouhodobého pronájmu (nad 12 měsíců) s následnou koupí, (příp. vrácení již uhrazených splátek, pokud nedojde ke koupi); nezahrnují se inkasa a platby související s provozním pronájmem (viz platební titul 352).

130 REEXPORT – inkasa a platby za dodávky zboží, které bylo nakoupeno a dovezeno ze zahraničí a bez následné úpravy a změny vlastní kvality prodáno a vyvezeno.

132 ZPRACOVÁNÍ A OPRAVY – inkasa a platby spojené se zhodnocením a opravami zboží, které překročilo celní hranici.

150 FAKTORING – inkasa a platby spojené s odkoupenými krátkodobými vývozními pohledávkami.

152 FORFAITING – inkasa a platby spojené s odkoupenými střednědobými a dlouhodobými vývozními pohledávkami.

190 TRANSAKCE Z POUŽITÍ SMĚNEK A ŠEKŮ – inkasa a platby spojené s neidentifikovatelným použitím směnek a šeků (převoditelné instrumenty nezjistitelné popisem).

195 ČASOVĚ NEIDENTIFIKOVANÉ PLATEBNÍ TITULY (OPERACE ZPROSTŘEDKOVANÉ) –

inkasa a platby spojené s dodatečným upřesňováním platebních titulů (zejména inkas). Jedná se o náhradní platební titul, který přiděluje korespondentská banka zprostředkující operace pro klienta jiné banky.

199 ČASOVĚ NEIDENTIFIKOVANÉ PLATEBNÍ TITULY (OPERACE VLASTNÍ) – inkasa a platby spojené s dodatečným upřesňováním platebních titulů (zejména inkas). Jedná se o náhradní platební titul, který přiděluje banka při uskutečňování vlastních operací.

SKUPINA 2. DOPRAVNÍ SLUŽBY A CESTOVNÍ RUCH

Část skupiny 2 – dopravní služby – se týká dopravních služeb spojených s pohybem zboží (s výjimkou nákladů zakalkulovaných do ceny zboží – např. přeprava, skladování, pojištění aj. – spadajících pod skupinu 1) a přepravou osob.

Část skupiny 2 – cestovní ruch – se týká nákupu a prodeje prostředků v cizí měně fyzickým a právníckým osobám, cizoměnových a korunových inkas a plateb subjektů podnikajících v oblasti cestovního ruchu.

NÁKLADNÍ DOPRAVA

210 ŽELEZNIČNÍ NÁKLADNÍ – inkasa a platby spojené s přepravou zboží po železnici.

215 NÁMOŘNÍ NÁKLADNÍ – inkasa a platby spojené s námořní přepravou zboží.

218 ŘIČNÍ NÁKLADNÍ – inkasa a platby spojené s říční přepravou zboží.

220 LETECKÁ NÁKLADNÍ – inkasa a platby spojené s leteckou přepravou zboží.

222 AUTOMOBILOVÁ NÁKLADNÍ – inkasa a platby spojené s automobilovou přepravou zboží.

225 OSTATNÍ NÁKLADNÍ DOPRAVNÍ SLUŽBY – inkasa a platby spojené s ostatními druhy dopravy (spedice aj.), daňové poplatky placené na celnici z nákladní dopravy, celní jistoty. Vztahuje se rovněž na služby poskytované na hraničních přechodech, letištích, přístavech (např. manipulace s nákladem, uskladnění, balení, záchranné akce, služby lodivoda, údržba dopravních zařízení apod.).

230 ŽELEZNIČNÍ TRANZIT – inkasa a platby spojené s tranzitem zboží po železnici přes území ČR.

232 AUTOMOBILOVÝ TRANZIT – inkasa a platby spojené s tranzitem zboží prostřednictvím automobilové dopravy přes území ČR.

235 POTRUBNÍ TRANZIT – inkasa a platby spojené s tranzitem zboží potrubím přes území ČR.

238 OSTATNÍ TRANZIT – inkasa a platby spojené s tranzitem zboží přes území ČR ostatními dopravními prostředky.

OSOBNÍ DOPRAVA

240 ŽELEZNIČNÍ OSOBNÍ – inkasa a platby spojené s přepravou osob po železnici.

242 NÁMOŘNÍ OSOBNÍ – inkasa a platby spojené s námořní přepravou osob.

245 LETECKÁ OSOBNÍ – inkasa a platby spojené s leteckou přepravou osob.

250 OSTATNÍ OSOBNÍ – inkasa a platby spojené s ostatními druhy dopravy (říční, autobusová aj.).

255 OSTATNÍ OSOBNÍ DOPRAVNÍ SLUŽBY – poplatky za další služby poskytované na letištích, v přístavech, na hraničních přechodech aj.

CESTOVNÍ RUCH

Platební tituly 260 až 295 se týkají pouze cestovního ruchu. Šeky, směnky, nákupy cizí měny, vztahující se k obchodní činnosti, jsou označovány platebními tituly podle povahy transakce.

260 NÁKUP CIZÍ MĚNY ZA HOTOVOST – nákup valut a šeků v cizí měně za českou měnu ve formě bankovek, mincí a šeků s výjimkou nákupů prováděných s mimobankovními směnárny – viz platební titul 285.

262 NÁKUP CIZÍ MĚNY S PŘIPSAÁNÍM NA ÚČET FYZICKÉ OSOBY V KČ – nákup valut a šeků v cizí měně za českou měnu s připsáním směněné částky na korunový účet klienta.

265 NÁKUP CIZÍ MĚNY S PŘIPSAÁNÍM NA ÚČET PRÁVNICKÉ OSOBY V KČ – nákup valut a šeků v cizí měně za českou měnu s připsáním směněné částky na korunový účet klienta.

270 PRODEJ CIZÍ MĚNY ZA HOTOVOST – prodej valut a šeků v cizí měně za českou měnu ve formě bankovek, mincí a šeků s výjimkou prodejů prováděných mimobankovními směnárny – viz platební titul 285.

272 PRODEJ CIZÍ MĚNY S ODEPSÁNÍM Z ÚČTU FYZICKÉ OSOBY V KČ – prodej valut a šeků v cizí měně za českou měnu s odepsáním směněné částky z korunového účtu klienta.

275 PRODEJ CIZÍ MĚNY S ODEPSÁNÍM

Z ÚČTU PRÁVNICKÉ OSOBY V KČ – prodej valut a šeků v cizí měně za českou měnu s odepsáním směněné částky z korunového účtu klienta.

280 AKTIVNÍ CESTOVNÍ RUCH – inkasa a platby fyzických a právnických osob (cestovní kanceláře, hotely aj.) spojené s poskytovanými službami v oblasti cestovního ruchu, bezhotovostní zúčtování mezi cestovními kanceláři, úhrady pobytů v ČR apod.

282 PASÍVNÍ CESTOVNÍ RUCH – platby a inkasa fyzických a právnických osob (cestovní kanceláře, hotely aj.) spojené s přijímanými službami v oblasti cestovního ruchu, bezhotovostní zúčtování mezi cestovními kanceláři, úhrady pobytů v zahraničí apod.

285 MIMOBANKOVNÍ SMĚNÁRNÍ – převody peněžních prostředků v cizí měně nakoupených mimobankovními směnárny.

295 TRANSAKCE Z POUŽITÍ PLATEBNÍCH KARET – inkasa a platby plynoucí ze zúčtování platebních karet.

SKUPINA 3. JINÉ SLUŽBY

Pod platebními tituly skupiny 3 se evidují inkasa a platby mezi tuzemci a cizozemci spojené s poskytováním všech druhů služeb obchodní a neobchodní povahy s výjimkou dopravních služeb a cestovního ruchu.

310 POŠTOVNÍ SLUŽBY – inkasa a platby spojené s poštovními službami.

312 TELEKOMUNIKAČNÍ A RADIOKOMUNIKAČNÍ SLUŽBY – inkasa a platby spojené s telekomunikačními a radiokomunikačními službami.

315 STAVEBNÍ A MONTÁŽNÍ PRÁCE – inkasa a platby spojené se stavebními a montážními pracemi včetně projektové přípravy (s výjimkou stavebních a montážních nákladů zahrnutých v ceně zboží).

320 ZISKOVÉ OPERACE SE ZBOŽÍM – inkasa a platby za zboží, které bylo v zahraničí zakoupeno a opět odprodáno, aniž překročilo tuzemskou hranici, resp. nebylo celně odbaveno do tuzemska.

325 OPRAVY – inkasa a platby za opravy zboží, které nepřekročilo celní hranici (není zahrnuto ve skupině 1).

330 NEŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ – inkasa a platby spojené s pojištěním majetku a osob, tj. se všemi druhy pojištění, kromě pojištění zahrnutého v ceně zboží a služeb, životního a penzijního pojištění.

332 ŽIVOTNÍ A PENZIJNÍ POJIŠTĚNÍ – inkasa a platby spojené s životním pojištěním (např. na dožití určitého věku nebo úmrtí) a s penzijním pojištěním.

335 FINANČNÍ SLUŽBY – inkasa a platby za fi-

nanční služby (kromě úroků) poskytované bankami a jinými finančními institucemi s výjimkou platebních titulů 330 a 332. Jedná se o služby ve vztahu ke klientům i bankám (poplatky za služby spojené např. s otevřením akreditivu, operacemi s cennými papíry a finančními deriváty, za vedení účtů, poskytování úvěrů, správu aktiv, cenných papírů apod.).

340 REKLAMA – inkasa a platby za reklamní, propagační a inzertní služby, průzkum trhu a průzkum veřejného mínění.

345 PRÁVNÍ, ÚČETNICKÉ A PORADENSKÉ SLUŽBY – inkasa a platby spojené s právními, účetnickými, auditorskými, konzultačními, manažerskými a podobnými službami.

348 NÁJEMNÉ – inkasa a platby za pronájem budov a zařízení (např. sezonní nájemné).

350 PRONÁJEM NEHMOTNÝCH STATKŮ – inkasa a platby za pronájem filmů, zvukových a obrazových záznamů a jiných nehmotných statků.

352 PRONÁJEM STROJŮ A ZAŘÍZENÍ – inkasa a platby za krátkodobý pronájem strojů a zařízení do 12 měsíců (dlouhodobý pronájem – nad 12 měsíců – se zahrnuje do skupiny 1).

355 VÝZKUM A VÝVOJ – inkasa a platby spojené s poskytováním služeb v oblasti základního a aplikovaného výzkumu a vývoje.

360 AUTORSKÉ HONORÁŘE, LICENČNÍ POPLATKY AJ. – inkasa a platby spojené s využíváním nehmotných nevýrobních nefinančních aktiv a vlastnických práv, jako např. patenty, ochranné známky, autorská a nakladatelská práva, průmyslové vzory, výrobní postupy aj.

365 SLUŽBY VÝPOČETNÍ TECHNIKY A INFORMACÍ – inkasa a platby za veškeré služby poskytované v oblasti výpočetní techniky a informací (služby poskytované tiskovými aj. agenturami, předplatné novin a časopisů).

370 DIPLOMATICKÁ ZASTOUPENÍ ČR V ZAHRANIČÍ – převody prostředků v souvislosti s činností diplomatických a konzulárních zastoupení v zahraničí (netýká se nákupu pozemků a nemovitostí).

372 ZAHRANIČNÍ DIPLOMATICKÁ ZASTOUPENÍ V ČR – převody prostředků v souvislosti s činností diplomatických a konzulárních zastoupení cizích států (netýká se nákupu pozemků a nemovitostí).

375 VLÁDNÍ PŘÍJMY A VÝDAJE – inkasa a platby v souvislosti se státními platy, včetně účasti v jednotkách OSN, NATO apod.

378 ZPROSTŘEDKOVACÍ SLUŽBY – inkasa a platby za zprostředkovatelské služby, např. provize, s výjimkou služeb zprostředkovaných bankami a finančními institucemi.

380 SLUŽBY OBCHODNÍ POVAHY – inkasa a platby za služby obchodní povahy (jako např. odborné expertízy, veletrhy, výstavy obchodního charakteru aj.) a jinde neuvedené služby.

382 AUDIOVIZUÁLNÍ SLUŽBY – inkasa a platby vztahující se k filmu, televizi, rozhlasu, magnetickým záznamům apod.

385 SLUŽBY V OBLASTI KULTURY, ZÁBAVY, SPORTU A REKREACE – inkasa a platby spojené se službami zaměřenými na kulturní, sportovní, rekreační, zábavnou, vzdělávací aj. činnost (např. knihovny, muzea, výstavy).

390 TECHNICKÉ SLUŽBY – inkasa a platby vztahující se ke službám technického charakteru (např. stavební dozor, konstrukce, architektura, design apod.).

392 SLUŽBY V OBLASTI TĚŽEBNÍHO A ZPRACOVATELSKÉHO PRŮMYSLU – inkasa a platby spojené s těžbou a zpracováním surovin (geologický průzkum, dobývání surovin, těžba dřeva, jaderný odpad). Nezahrnují se inkasa a platby za právo těžit nerostné suroviny, využívat vnitrozemské vody apod. – viz platební titul 550.

395 ZASTOUPENÍ ČESKÝCH FIREM V ZAHRANIČÍ – inkasa a platby spojené s náklady na reprezentaci firem. Nezahrnují se náklady na mzdy, které přísluší do skupiny 4.

397 ZASTOUPENÍ ZAHRANIČNÍCH FIREM V ČR – inkasa a platby spojené s náklady na reprezentaci firem. Nezahrnují se náklady na mzdy, které přísluší do skupiny 4.

398 SLUŽBY V OBLASTI ZDRAVOTNICTVÍ – inkasa a platby spojené s lékařským ošetřením, převody prostředků zdravotnickým zařízením do a ze zahraničí.

SKUPINA 4. PRACOVNÍ PŘÍJMY

Zahrnují se převody prostředků získané za pracovní činnost.

410 PŘEVODY PRACOVNÍCH PŘÍJMŮ U KRÁTKODOBÉHO POBYTU – převody mezd, platů a jiných odměn, získaných fyzickými osobami během pracovního pobytu v zahraničí kratšího než 1 rok (týká se tuzemců v zahraničí a cizozemců v ČR). Týká se i případů, kdy česká firma zaměstnává cizozemce s místem výkonu práce v zahraničí.

412 PŘEVODY PRACOVNÍCH PŘÍJMŮ U DLOUHODOBÉHO POBYTU – převody mezd, platů a jiných odměn, získaných fyzickými osobami během pracovního pobytu v zahraničí delšího než 1 rok (týká se tuzemců v zahraničí a cizozemců v ČR). Týká se i případů, kdy česká firma zaměstnává cizozemce s místem výkonu práce v zahraničí.

SKUPINA 5. DŮCHODY Z MAJETKU A PODNIKÁNÍ

Skupina 5 zahrnuje inkasa a platby vyjadřující důchody plynoucí mezi tuzemci a cizozemci z finančních aktiv a pasív.

510 VÝNOSY Z PŘÍMÝCH INVESTIC – inkasa a platby spojené s převodem podílu na zisku přímé investice určeného k rozdělení (tj. dividendy, tantiemy) a další formy podílu na zisku (např. čistý výnos z pronájmu nemovitosti).

520 VÝNOSY Z PORTFOLIOVÝCH INVESTIC – inkasa a platby spojené s převody výnosů z portfoliových investic, tj. dividendy aj.

530 ÚROKY – PŘÍMÉ INVESTICE – inkasované a placené úroky z úvěrů poskytovaných a přijímaných v rámci přímých investic.

532 ÚROKY – PORTFOLIOVÉ INVESTICE – inkasované a placené úroky z poskytovaných a přijímaných portfoliových investic (např. obligací).

535 ÚROKY Z FINANČNÍCH A OSTATNÍCH ÚVĚRŮ – inkasované a placené úroky z finančních a účelových úvěrů poskytovaných a přijímaných ve vztahu k zahraničním bankám a zahraničním finančním institucím a jiným subjektům. Zahrnují se i úroky z vládních úvěrů.

538 ÚROKY Z OBCHODNÍCH ÚVĚRŮ – inkasované a placené úroky z poskytnutých a přijatých úvěrů obchodního charakteru nezahrnutých v ceně zboží, tzn. ve skupině 1.

540 ÚROKY Z DEPOZIT – inkasované a placené úroky z depozit a termínovaných obchodů.

550 DŮCHODY Z PŮDY – inkasa a platby vyplývající z vlastnictví půdy, tj. nájemné z půdy zemědělské, zastavěné, z využívání volného prostranství, z půdy lesní, z využívání vnitrozemských vod a podzemních aktiv, tj. za právo těžit nerostné zdroje.

SKUPINA 6. PŘEVODY

Skupina 6 se týká běžných a kapitálových převodů jednostranného charakteru.

610 PŘEVODY – inkasa a platby v souvislosti s převody prostředků jak fyzickým (např. věna, podpory, odškodnění), tak právnickým osobám. Zahrnují se dary do výše 10 tis. Kč včetně, dále např. poplatky za studijní pobyt v zahraničí, náhrady pojištění aj.

612 DĚDICTVÍ A DARY – inkasa a platby v souvislosti s převodem dědictví a darů kapitálového charakteru (nad 10 tis. Kč). Dary do výše 10 tis. Kč se zahrnují pod platební titul 610.

615 VÝŽIVNÉ – inkasa a platby plynoucí z převodů částek na výživné.

618 PENZE – inkasa a platby vyplývající ze starobních a jiných důchodů.

620 PŘÍSPĚVKY MEZINÁRODNÍM ORGANIZACÍM Z ROZPOČTU – inkasa a platby v souvislosti s příspěvky mezinárodním organizacím z rozpočtových prostředků.

622 PŘÍSPĚVKY MEZINÁRODNÍM ORGANIZACÍM MIMO ROZPOČET – inkasa a platby v souvislosti s příspěvky mezinárodním organizacím z jiných než rozpočtových prostředků.

625 PŘEVODY V SOUVISLOSTI S VYSTĚHOVÁNÍM – převody prostředků v souvislosti s migrací obyvatelstva.

628 ZAHRANIČNÍ POMOC – inkasa a platby v souvislosti s dobrovolnými příspěvky mezinárodním a nevládním institucím, poskytovanými subvencemi, stipendii a dalšími formami finanční pomoci.

630 DOTACE – nenávratné dotace bankám a firmám určené výhradně na provozní účely (nezahrnují se půjčky, prostředky na navýšení základního jmění apod.).

632 POKUTY, PENÁLE – inkasa a platby v souvislosti s placením pokut, penále, soudních výloh, soudních poplatků a ostatních sankčních postihů.

635 DANĚ – inkasa a platby související s daňovými poplatky (např. daň dědická, darovací, daně na celnici z nákl. dopravy, pokud nejde o úhradu za službu podchycenou PT 225).

640 NÁKUP A PRODEJ PATENTŮ, LICENCÍ AJ. – inkasa a platby spojené s nákupem a prodejem nehmotných nevýrobních nefinančních aktiv a vlastnických práv, jako např. patenty, ochranné známky, autorská a nakladatelská práva, průmyslové vzory, výrobní postupy aj. Pod tímto platebním titulem (vládní sektor) se eviduje i nákup a prodej pozemků určený pro diplomatická zastoupení.

SKUPINA 7. TRANSAKCE S FINANČNÍMI AKTIVY VE VZTAHU K ZAHRANIČÍ

Skupina 7 se týká transakcí s finančními aktivy, které mají vztah k zahraničí.

710 ZAHRANIČNÍ PŘÍMÉ INVESTICE – AKCIE – inkasa a platby za nákup a prodej akcií nebo „depository shares“ tuzemcem v zahraničí. Jde o přímou investici, tj. takovou, kdy investor vlastní nebo získá nejméně 10 % podílu na obchodním jmění nebo nejméně 10 % hlasovacích práv.

712 ZAHRANIČNÍ PŘÍMÉ INVESTICE – OSTATNÍ MAJETKOVÁ ÚČAST – inkasa a platby za nákup a prodej kmenového kapitálu s výjimkou akcií, který má charakter přímé investice, tuzemcem v zahraničí. Jde o přímou investici, tj. takovou, kdy inves-

tor vlastní nebo získá nejméně 10 % podílu na obchodním jmění nebo nejméně 10 % hlasovacích práv.

715 ZAHRANIČNÍ PŘÍMÉ INVESTICE – DLOUHODOBÉ FINANČNÍ ÚVĚRY – čerpání a splácení úvěrů poskytnutých na dobu delší než 5 let majících charakter přímé investice.

718 ZAHRANIČNÍ PORTFOLIOVÉ INVESTICE – AKCIE – inkasa a platby za nákup a prodej akcií nebo „depository shares“ tuzemcem v zahraničí. Jde o portfoliovou investici, tj. takovou, kdy podíl investora je menší než 10 % kmenového kapitálu podniku.

720 ZAHRANIČNÍ CENNÉ PAPIŘY KRÁTKODOBÉ – inkasa a platby za nákup a prodej zahraničních cenných papírů s výjimkou akcií se splatností do 1 roku (např. směnky, „commercial papers“, pokladniční a jiné poukázky, bankovní akcepty, depozitní certifikáty).

722 ZAHRANIČNÍ CENNÉ PAPIŘY STŘEDNĚDOBÉ A DLOUHODOBÉ – inkasa a platby za nákup a prodej zahraničních cenných papírů (úvěrové cenné papíry – např. obligace se splatností nad 1 rok, dluhopisy) s výjimkou akcií.

725 FINANČNÍ DERIVÁTY – inkasa a platby plynoucí z operací s finančními deriváty (prémie za opce, margins u futures a další poplatky spojené s finančními deriváty) vyjma vypořádání podkladového instrumentu, který se zařadí do příslušného platebního titulu podle charakteru provedené operace.

735 NÁKUP A PRODEJ NEMOVITOSTÍ V ZAHRANIČÍ – inkasa a platby v souvislosti s nákupem a prodejem nemovitostí v zahraničí.

740 POSKYTNUTÉ ÚVĚRY KRÁTKODOBÉ ÚČELOVÉ – čerpání a splácení úvěrů poskytnutých cizozemcům na dobu kratší než 1 rok včetně na přesně vymezený účel (např. mezibankovní úvěrové linky).

742 POSKYTNUTÉ ÚVĚRY KRÁTKODOBÉ FINANČNÍ – čerpání a splácení úvěrů poskytnutých cizozemcům na dobu kratší než 1 rok včetně bez uvedení účelu (půjčka).

745 POSKYTNUTÉ ÚVĚRY STŘEDNĚDOBÉ A DLOUHODOBÉ ÚČELOVÉ – čerpání a splácení úvěrů poskytnutých cizozemcům na dobu delší než 1 rok na přesně vymezený účel (např. mezibankovní úvěrové linky apod.).

748 POSKYTNUTÉ ÚVĚRY STŘEDNĚDOBÉ A DLOUHODOBÉ FINANČNÍ – čerpání a splácení úvěrů poskytnutých cizozemcům na dobu delší než 1 rok bez uvedení účelu (půjčka). Zahrnují se i vládní úvěry, dříve uváděné pod platebním titulem 748.

750 VKLADY PROMPTNÍ A KRÁTKODOBÉ – úložky a výběry z vkladů v zahraničí se splatností do 1 roku včetně. Zahrnují se i repo operace se splatností do 1 roku včetně.

752 DOTACE ÚČTŮ – dotace nostro účtů uskutečňované mezi tuzemskými a zahraničními korespondentskými bankami.

755 VKLADY STŘEDNĚDOBÉ A DLOUHODOBÉ – úložky a výběry z vkladů v zahraničí se splatností nad 1 rok. Zahrnují se i repo operace se splatností nad 1 rok.

760 KONVERZE, ARBITRÁŽE A DALŠÍ OPERACE – inkasa a platby plynoucí ze ziskových a dalších operací s devizovými hodnotami (cizí měny, zahraniční cenné papíry, zlato). Zahrnují se dealingové operace ve vztahu k zahraničí.

770 ČLENSKÉ PODÍLY V MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍCH – úhrada členských podílů v mezinárodních měnových a finančních organizacích.

790 ZAJIŠTĚNÍ ZÁVAZKŮ CIZOZEMCE – inkasa a platby spojené s poskytnutím zajištění nebo plnění na základě vydání příkazu k zajištění za závazek cizozemce podle § 15 devizového zákona č. 219/1995 Sb.

SKUPINA 8. TRANSAKCE S FINANČNÍMI PASÍVY VE VZTAHU K ZAHRANIČÍ

Skupina 8 se týká transakcí s finančními pasívami, které mají vztah k zahraničí.

810 TUZEMSKÉ PŘÍMÉ INVESTICE – AKCIE – inkasa a platby za nákup a prodej akcií v tuzemsku. Jde o přímou investici, tj. takovou, kdy investor vlastní nebo získá nejméně 10 % podílu na obchodním jmění nebo nejméně 10 % hlasovacích práv.

812 TUZEMSKÉ PŘÍMÉ INVESTICE – OSTATNÍ MAJETKOVÁ ÚČAST – inkasa a platby za nákup a prodej kmenového kapitálu s výjimkou akcií, který má charakter přímé investice, cizozemcem v tuzemsku. Jde o přímou investici, tj. takovou, kdy investor vlastní nebo získá nejméně 10 % podílu na obchodním jmění nebo nejméně 10 % hlasovacích práv.

815 TUZEMSKÉ PŘÍMÉ INVESTICE – DLOUHODOBÉ FINANČNÍ ÚVĚRY – čerpání a splácení úvěrů přijatých na dobu delší než 5 let, majících charakter přímé investice.

818 TUZEMSKÉ PORTFOLIOVÉ INVESTICE – AKCIE – inkasa a platby za nákup a prodej akcií nebo „depository shares“ cizozemcem v tuzemsku. Jde o portfoliovou investici, tj. takovou, kdy podíl investora je menší než 10 % kmenového kapitálu podniku.

820 TUZEMSKÉ CENNÉ PAPIŘY KRÁTKODOBÉ – inkasa a platby za nákup a prodej tuzemských cenných papírů se splatností do 1 roku s výjimkou akcií (např. směnky, „commercial papers“, pokladniční a jiné poukázky, bankovní akcepty, depozitní certifikáty).

822 TUZEMSKÉ CENNÉ PAPIRY STŘEDNĚ-DOBÉ A DLOUHODOBÉ – inkasa a platby za nákup a prodej tuzemských cenných papírů (úvěrové cenné papíry – např. obligace se splatností nad 1 rok, dluhopisy), s výjimkou akcií.

825 FINANČNÍ DERIVÁTY – inkasa a platby plynoucí z operací s finančními deriváty (prémie za opce, margins u futures a další poplatky spojené s finančními deriváty) vyjma vypořádání podkladového instrumentu, který se zařadí do příslušného platebního titulu podle charakteru provedené operace.

835 NÁKUP A PRODEJ NEMOVITOSTÍ V TUZEMSKU – inkasa a platby v souvislosti s nákupem a prodejem nemovitostí cizozemcem v tuzemsku v rozsahu vymezeném devizovým zákonem.

840 PŘIJATÉ ÚVĚRY KRÁTKODOBÉ ÚČELOVÉ – čerpání a splácení úvěrů přijatých od cizozemců na dobu kratší než 1 rok včetně na přesně vymezený účel (např. mezibankovní úvěrové linky).

842 PŘIJATÉ ÚVĚRY KRÁTKODOBÉ FINANČNÍ – čerpání a splácení úvěrů přijatých od cizozemců na dobu kratší než 1 rok včetně bez uvedení účelu (půjčka).

845 PŘIJATÉ ÚVĚRY STŘEDNĚDOBÉ A DLOUHODOBÉ ÚČELOVÉ – čerpání a splácení úvěrů přijatých od cizozemců na dobu delší než 1 rok na přesně vymezený účel (např. mezibankovní úvěrové linky apod.).

848 PŘIJATÉ ÚVĚRY STŘEDNĚDOBÉ A DLOUHODOBÉ FINANČNÍ – čerpání a splácení úvěrů přijatých od cizozemců na dobu delší 1 roku bez uvedení účelu (půjčka). Zahrnují se i vládní úvěry, dříve uváděné pod platebním titulem 848.

850 VKLADY PROMPTNÍ A KRÁTKODOBÉ – úložky a výběry včetně úroků (i bezhotovostní převody) z vkladů cizozemců uložených v tuzemských bankách se splatností do 1 roku včetně.

852 DOTACE ÚČTŮ – dotace loro účtů uskutečňované mezi tuzemskými a zahraničními korespondentskými bankami.

855 VKLADY STŘEDNĚDOBÉ A DLOUHODOBÉ – úložky a výběry včetně úroků (i bezhotovostní převody) z vkladů cizozemců uložených v tuzemských bankách se splatností nad 1 rok.

SKUPINA 9. OSTATNÍ PŘEVODY NEZAHRNOVANÉ DO PLATEBNĚ-BILANČNÍCH VZTAHŮ

Ve skupině 9 se vykazují vzájemné vztahy tuzemských subjektů, zahraničních subjektů, uskutečňované v cizí měně v tuzemsku nebo prostřednictvím zahraničních účtů korespondentských bank (vykazují pouze

banky a pobočky zahraničních bank, platební titul 950 a 952 může označit i klient).

910 PŘEVODY UVNITŘ BANKY – převody mezi pobočkami a centrálou banky (s výjimkou poboček tuzemských bank v zahraničí a poboček zahraničních bank v tuzemsku) nebo mezi účty v rámci jedné organizační jednotky příslušné banky.

920 PŘEVODY MEZI TUZEMSKÝMI BANKAMI – převody prostředků mezi bankami v tuzemsku.

922 MEZIBANKOVNÍ ÚVĚRY – čerpání a splácení úvěrů poskytnutých mezi tuzemskými bankami v cizí měně.

925 MEZIBANKOVNÍ VKLADY – vklady a výběry mezibankovních depozit v cizí měně v tuzemsku.

930 PŘEVODY – převody peněžních prostředků v cizí měně mezi bankou a tuzemcem jiným než bankou (s výjimkou vkladů a výběrů prováděných na devizových účtech).

Zahrnují se převody (bilanční) spojené s centrálním devizovým zdrojem.

932 POSKYTOVÁNÍ ÚVĚRŮ V CIZÍCH MĚNÁCH TUZEMCŮM – čerpání a splácení úvěrů poskytnutých tuzemskou bankou tuzemci v cizí měně bez rozlišení účelu.

935 VKLADY A VÝBĚRY FYZICKÝCH OSOB U BANK – vklady a výběry hotovostí z devizových účtů fyzických osob tuzemců i cizozemců.

938 VKLADY A VÝBĚRY PRÁVNICKÝCH A FYZICKÝCH OSOB (PODNIKATELŮ) U BANK – vklady a výběry hotovostí z devizových účtů právnických a fyzických osob (podnikatelů) tuzemců i cizozemců.

Bezhotovostní převody se označují příslušným platebním titulem ze skupin 1 až 8.

940 ÚROKY Z DEVIZOVÝCH VKLADŮ FYZICKÝCH OSOB – na straně inkas se vykazují připsané úroky z vkladů, na straně plateb se vykazují daně z těchto úroků.

942 ÚROKY Z DEVIZOVÝCH VKLADŮ PRÁVNICKÝCH OSOB – na straně inkas se vykazují připsané úroky z vkladů, na straně plateb se vykazují daně z těchto úroků.

945 DEVIZOVÝ TRH – nákupy a prodeje uskutečňované bankami na mezibankovním devizovém trhu.

950 PŘEVODY MEZI TUZEMCI – převody prostředků mezi tuzemci uskutečňované prostřednictvím nostro účtů v zahraničí a převody prostřednictvím nostro účtů v cizí měně u tuzemské banky, převody prostředků mezi tuzemci v rámci jedné banky nebo mezi dvěma bankami na území ČR.

952 PŘEVODY MEZI CIZOZEMCI – převody prostředků mezi cizozemci uskutečňované prostřednictvím nostro účtů v zahraničí a převody prostřednictvím nostro účtů v cizí měně u tuzemské banky, převody prostředků mezi cizozemci v rámci jedné banky nebo mezi dvěma bankami na území ČR.

970 KURZOVÉ ROZDÍLY – zahrnují rozdíl stavu devizové pozice k ultimu vykazovaného měsíce, počátečního stavu devizové pozice k 1. 1. běžného roku

a rozdílu inkas a plateb za uplynulé období v přepočtu na Kč a případné saldo chyb.

972 KURZOVÉ ROZPĚTÍ – vyjádření kurzového rozdílu mezi kurzem nákup a kurzem střed a mezi kurzem prodej a kurzem střed.

999 ZPROSTŘEDKOVANÉ OPERACE – zahrnují inkasa a platby prováděné vůči zahraničí jiným peněžním ústavem.

**SKLADBA A UVÁDĚNÍ KONSTANTNÍCH SYMBOLŮ
UŽÍVANÝCH MEZI TUZEMCI A CIZOZEMCI NAVZÁJEM**

1. Konstantní symbol se skládá

- a) z jednomístné proměnné části M,
b) z trojmístné základní části vyjadřující charakter platby /T/
a má toto schéma: MTTT.

2. Proměnná část konstantního symbolu (M)

- 1 – platby z podnětu tuzemce
2 – platby z podnětu cizozemce

<i>Konst. symbol</i>	<i>Význam</i>	<i>Vztah na platební tituly</i>
M 908	Zboží	120, 122
M 008	Ostatní transakce skupiny 1	110, 112, 130, 132, 150, 152, 190, 195, 199
M 408	Doprava	210, 215, 218, 220, 222, 225, 230, 232, 235, 238, 240, 242, 245, 250, 255
M 508	Cestovní ruch	260, 262, 265, 270, 272, 275, 280, 282, 285, 295
M 608	Stavební a montážní práce	315
M 708	Právní, účet. a poradenské služby	345
M 188	Nájemné	348, 350, 352
M 388	Zahraniční diplomatická zastoupení v ČR	372
M 308	Reklama	340
M 488	Ostatní služby	310, 312, 320, 325, 330, 332, 335, 355, 360, 365, 370, 375, 378, 380, 382, 385, 390, 392, 395, 397, 398
M 588	Výnosy z přímých a portfoliových investic	510, 520
M 888	Úroky z portfoliových investic	532
M 808	Ostatní výnosy	530, 535, 538, 540, 550
M 068	Převody	610
M 088	Jiné převody	612, 615, 618, 620, 622, 625, 628, 630, 632, 635, 640
M 968	Transakce s finančními aktivy ve vztahu k zahraničí	710, 712, 715, 718, 720, 722, 725, 735, 740, 742, 745, 748, 750, 752, 755, 760, 770, 790
M 288	Přímé a portfoliové investice – akcie	810, 818
M 688	Portfoliové investice – dlužné cenné papíry	820, 822
M 598	Ostatní transakce s finančními pasívami	812, 815, 825, 840, 842, 845, 848, 850, 852, 855
M 988	Nákup a prodej nemovitostí v tuzemsku	835

277**SDĚLENÍ****Ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 9. dubna 1998 byla v Sofii podepsána Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Bulharské republiky o předávání a zpětném přebírání osob.

Dohoda vstoupila v platnost dnem 7. listopadu 1998.

Do textu Dohody lze nahlédnout na Ministerstvu zahraničních věcí a Ministerstvu vnitra.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 2300,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. – **Drobný prodej – Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Bohumín:** ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; **Brno:** GARANCE-Q, Koliště 39, Knihkupectví ČS, Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** Prospektrum, Kněžská 18, SEVT, a. s., Krajinská 38; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořícká 405; **Chomutov:** DDD Knihkupectví –Antikvariát, Ruská 85; **Jihlava:** VIKOSPOL, Smetanova 2; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/L; **Kolín 1:** Knihkupectví U Kašků, Karlovo nám. 46; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most:** Knihkupectví Růžička, Šeříková 529/1057; **Olomouc:** BONUM, Ostružnická 10, Týcho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Dr. Šmerala 27; **Pardubice:** LEJHANEK, s. r. o., Sladkovského 414; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, KANT CZ, s. r. o., Hybernská 5, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 4:** Abonentní tiskový servis, Zdiměřická 1446/9, PROSPEKTRUM, Nákupní centrum, Budějovická, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Verdunská 1; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60; **Praha 10:** BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** Arbor Sokolov, a. s., Nádražní 365; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Teplice:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** 7 RX, s. r. o., Mírová 4, tel.: 047/44 249, 44 252, 44 253; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Zlín-Louky:** INFOSERVIS, areál Telekomunikačních montáží; **Zlín-Malenovice:** Ing. M. Kučeřík, areál HESPO; **Znojmo:** Knihkupectví Houdková, Divišovo nám. 12; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.